

BUDGETUNDERLAG för Örebro universitet 2023–2025

Fastställt av universitetsstyrelsen 2022-02-17
ORU 2021/05871

Foto: Terése Andersson

Budgetunderlag för Örebro universitet 2023–2025

Örebro universitet är ett lärosäte med internationellt konkurrenskraftig forskning och eftertraktade professionsutbildningar. Universitetet har tack vare mycket högt citerad forskning en stark position i internationella universitetsrankingar. Örebro universitet står sig också väl i konkurrensen bland de lärosäten som erbjuder de allra mest attraktiva utbildningarna.

Utifrån lärosätets utveckling och framtida målsättningar föreslår Örebro universitet följande:

- Att forskningsanslaget fortsätter öka så att universitetet kan vidmakthålla och stärka sin utveckling och profilering. Den starka forskningen skapar förutsättningar för att kvalitativt och konkret bidra till nya lösningar inom viktiga samhällsområden. Ett ökat basanslag skulle möjliggöra både starkare profilering och fri forskning, men också ytterligare investeringar i karriärvägar för unga forskare, anskaffning av nödvändig infrastruktur, och förbättra beredskapen för att kunna ta emot större volymer av extern forskningsfinansiering med krav på medfinansiering.
- Att medel för **full ALF-ersättning** tillskjuts motsvarande faktiskt antal studenter på läkarprogrammet samt att universitetet ges en **ökning av takbelopp** för att kunna möta de nya och mer kostsamma inslag som finns inom det nya läkarprogrammet.
- Att **takbeloppet utökas** för att dels finansiera fortsatt utbyggnad av efterfrågade befintliga utbildningar inom samhällsbärande områden, dels möjliggöra nya utbildningar i olika former för att svara upp mot nya samhällsbehov och nå nya målgrupper.
- Att universitetet får ett **eget innovationskontor med resurser** för att öka universitetets förmåga att bidra till samhällelig utveckling och näringslivets konkurrenskraft.
- Att **särskilda medel tillförs till ett nytt uppdrag med inriktning på kris och säkerhet**, dels för utveckling och genomförande av utbildningar, dels för forskning inom särskilt viktiga områden. Universitets förmåga till mångvetenskapliga samarbeten och kompetens inom exempelvis AI, informatik, kriminologi, akutmedicin, traumakirurgi, kris-kommunikation och psykologi utgör grunden för strategisk kompetensförsörjning och kvalificerad samverkan med olika aktörer inom totalförsvaret.

Örebro universitet anser också att landets lärosäten bör erhålla högre ersättningsbelopp till samtliga utbildningsområden. Sedan införandet av produktivitetsavdraget har undervisningsresurserna per student halverats. Det vore optimistiskt att tro att studenternas inlärningseffektivitet har ökat i motsvarande mån. I det långa loppet är det omöjligt att genom effektivitetsåtgärder upprätthålla samma utbildningskvalitet, parallellt med att uppdragen blir flera och universiteteten ska hävda sig i konkurrensen på en global utbildningsmarknad.

Arbetet med öppen vetenskap är av hög prioritet och Örebro universitet har anslutit sig till transformativa avtal för att bidra till att vetenskapliga publikationer ska göras öppet tillgängliga. Den ekonomiska effekten är dock tydlig och inte enkel att hantera. Kostnadsutvecklingen kommande år är oklar men innebär troligen en fortsatt ökning. Dessutom krävs infrastruktur för tillgängliggörande av forskningsdata. Regeringen behöver delta i utvecklingen av de så kallade transformativa avtalen för att nå en hållbar lösning för alla parter i arbetet mot öppen tillgång till forskningsresultat.

Inledning

Universitetet arbetar systematiskt med att vidareutveckla forskning, utbildning, och innovation utifrån visionen *Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling* (bilaga 1). Detta har inneburit tydliga prioriteringar för att kunna genomföra omfattande strategiska satsningar inom både forskning och utbildning. Stora investeringar har gjorts i infrastruktur, meriteringsanställningar, *Framtidens lärarutbildning* och på forskning inom åldrande och i de särskilt utpekade forskningsområdena *AI och Robotik* samt *Mat och Hälsa*. Ett tredje mångvetenskapligt område med arbetsnamnet *Samhälle och Miljö* är under utveckling. De tre områdena har sin utgångspunkt i lärosätets identifiering av forskning med hög kvalitet, de möter viktiga samhällsutmaningar och de profilerar och stärker universitetets position, såväl nationellt som internationellt.

Universitetets strategiska satsningar på de tre forskningsområdena har stora likheter med Forsknings- och innovationspropositionens planerade profilområden. Detta visar tydligt att universitetet klarar att göra sina egna prioriteringar. Ytterligare prioriteringar och upprätthållandet av en hög utvecklingstakt är beroende av en fortsatt ökning av basanslaget. En direkt ökning av basanslaget skulle därför vara att föredra framför att konkurrensutsätta basanslag för finansiering av profilområden. Det senare riskerar att medföra höga transaktionskostnader som inte gynnar utvecklingen av svensk forskning.

Universitetet fokuserar på hög utbildningskvalitet och att successivt förändra det redan attraktiva utbildningsutbudet för att nå andra målgrupper. Frågor som rör högskolepedagogisk utveckling och innovativa lärmiljöer har hög prioritet. Lärosätet vill fortsatt primärt vara ett campusbaserat universitet, med fysiska möten över ämnes- och utbildningsgränser som signum.

Med ökad samverkan och breddad innovationskraft som mål satsar Örebro universitet också kraftfullt på nyttiggörande av kunskap och kompetens. Detta sker genom att utveckla vårt innovationsstödande system och på olika sätt stärka dess förutsättningar.

Framstående forskning

Örebro universitet betraktar den senaste ökningen av basanslaget som ett kvitto på forskningens höga kvalitet och universitetets förmåga att göra prioriteringar. Universitetet har tydligt visat sin förmåga att prioritera strategiska forskningsområden av hög samhällsrelevans. För att kunna fortsätta denna utveckling krävs att basanslaget fortsätter att växa och att universitetet har full rådighet över det.

Flera oberoende mätningar som till exempel Times Higher Education rankingen har visat att universitetets forskning håller hög kvalitet, framför allt tack vare mycket högt citerade vetenskapliga artiklar. Forskningen uppvisar också mycket hög produktivitet/ effektivitet, dvs vetenskaplig produktion och citeringsnivå per krona avsatt till forskning. Detta kan mätas genom att till exempel relatera Vetenskapsrådets bibliometriska index till forskningsintäkter. Örebro universitet hamnar då återkommande bland de tre främsta lärosätena i landet.

Prioriterad forskning som möter samhällsutmaningar

Vid ett bredduniversitet med högkvalitativ forskning finns stor potential att utveckla såväl kunskap som metoder för att möta både dagens och morgondagens samhällsutmaningar. Universitetet bedriver redan framgångsrik forskning som bidrar till kunskaps- och kompetensförsörjning för att identifiera och adressera dessa utmaningar och utveckla ett hållbart samhälle. Med utgångspunkt i en kombination av grundforskning och tillämpad forskning i utbildningsnära mil-

jöer, är en omfattande volymökning den långsiktiga målsättningen för forskningen vid universitetet. Detta åstadkoms genom kraftigt ökad extern finansiering, som i sin tur är en utväxling av ett ytterligare utökat basanslag i paritet med andra yngre breddlärosäten med medicinsk utbildning och forskning. Med de prioriteringar som lärosätet gjort skulle en sådan ökning av basanslaget få en direkt effekt på av politiken särskilt prioriterade områden.

Ett område med hög prioritet är den mycket framstående forskningen inom *AI och Robotik*, som också har en särskilt framskjuten roll i lärosätets samverkan med näringslivet. Under perioden är målsättningen att ytterligare stärka AI och Robotik och därigenom på bredare front kunna öppna upp för samarbeten med andra forskningsområden, samt hitta en balans med de olika utbildningsinitiativ som finns inom området. Det finns också tydliga synergier med universitetets andra strategiskt viktiga område *Mat och Hälsa*.

Universitetet ingår idag i Wallenbergstiftelsernas forskningsprogram WASP, och det finns möjlighet att ta plats också i WASPs systerprogram, t.ex. WASP-ED och WASP- DDLS, där forskare från andra delar av universitetet samarbetar med forskare inom AI och robotik. Universitetet vill också utvidga och intensifiera arbetet med de samverkansplattformar som finansieras av Vinnova och Region Örebro län. Här är den praktiska implementeringen av AI-forskning i offentlig sektor och näringsliv är i fokus. Universitetet leder och deltar i flera EU-projekt, och den KKS-finansierade forskarskolan inom AI med 10 industridoktorander utvecklas enligt plan. Universitetet är också värd för Bergslagsnoden av Sweden Mining Innovation (Vinnova) och har bl a nya projekt med LKAB med flera företag inom området hållbar mineralutvinning, AI och robotik. Just hållbarhetsfrågan är oerhört central för detta område, varför också andra delar av lärosätet kan involveras framgent.

Genom tillskott av externa forskningsmedel till AI och Robotik, men också till miljö kemi och biologi, har antalet forskare och doktorander inom naturvetenskap och teknik ökat med cirka 20 procent under de senaste två åren. Antalet förväntas fortsätta öka under den kommande treårsperioden. De finansieringsformer som innebär strategiska rekryteringar och finansiering av doktorander – som lärosätet nu har utökade möjligheter att få tillgång till – kräver dock betydande medfinansiering, vilket belastar lärosätets basanslag. Det finns en uppenbar risk att lärosätet måste tacka nej till extern forskningsfinansiering vid utebliven ökning av basanslaget.

I det av Örebro universitet särskilt prioriterade forskningsområdet Mat och Hälsa har de senaste årens strategiska satsningar, cirka 50 miljoner kronor från myndighetskapi talet, skapat tvärvetenskapliga noder kring områden som konsumtion, sensorik och nutrition genom investeringar i tvärvetenskapliga projekt, infrastruktur och nyrekryteringar. Tvärvetenskapliga forskningsprojekt genererar resultat som leder till vetenskapliga publikationer och bidrar till samhällsdebatten och kunskapsutvecklingen inom området. Forskare inom Mat och Hälsa också erhållit mer än 50 miljoner kronor i extern finansiering. Örebro universitet koordinerar nu ett av de fyra centrumbildningar för hållbarhet och konkurrenskraft i livsmedelssystemet som under 2020 beviljades medel från Formas, forskningscentret PAN Sweden – Plant-based proteins for health and wellbeing. PAN Sweden är ett samarbete mellan flera svenska universitet och partners från både offentlig och privat sektor. Samarbetet gör det möjligt att följa hela kedjan från livsmedelsproduktion till människors välmående vid konsumtion av protein från växtriket. Ett strategiskt mål inför prioriteringen av Mat och Hälsa var att satsningen skulle ge universitetet en ledande nationell roll, vilket nu är uppnått, och ta en tydlig internationell position. Diskussioner förs nu med framstående europeiska lärosäten som Wageningen University och University College Cork om forskningssamarbete, vilket ytterligare skulle stärka universitetets internationella position inom området.

Under hösten 2021 beviljade Vinnova medel för Precision Nutrition Innovation Arena, PNI, som leds av Örebro universitet och involverar ett samarbete med Chalmers tekniska högskola, Region Örebro Län och ett antal företag. PNI är ytterligare ett resultat av de strategiska prioriteringar som universitetet har gjort på forskning inom Mat och Hälsa och AI-området, liksom på ORU Innovation Arena (se mer om arenan under avsnittet Positionering och relationer). I och med ansvaret för PAN Sweden och PNI, befäster universitetet sin nationella roll inom områden som prioriteras i forsknings- och innovationspropositionen. Detta bekräftas ytterligare av ett antal anslag från Formas och Vetenskapsrådet till yngre forskare inom Mat och Hälsa. Under 2022 söks ytterligare medel för att långsiktigt stärka området.

I syfte att möta dagens samhällsutmaningar och bidra till nödvändiga förändringar har forskare vid Örebro universitet utvecklat en Plattform för en hållbar framtid/ Platform for a sustainable future (PSF@ORU)¹. Plattformen initierar, koordinerar och faciliterar mångvetenskaplig forskning och utbildning i nära samverkan med det omgivande samhället. För att möta framtida samhällsutmaningar krävs förmåga att utifrån djup inomvetenskaplig kunskap integrera forskning kring miljö-, ekonomi och sociala aspekter på hållbarhet. Örebro universitet har mycket goda förutsättningar och höga ambitioner att bidra till detta. Plattformen har också som ett särskilt uppdrag att utveckla profilmrådet *Samhälle och Miljö* för att ta tillvara kombinationer av universitetets styrkor inom samhällsvetenskaper och naturvetenskap.

I arbetet med att utveckla forskning för en hållbar framtid samarbetar universitetet såväl nationellt som internationellt. Örebro universitet leder bland annat den svenska noden inom Research Infrastructure for Environmental Exposure Assessment (EIRENE RI)² med hela 17 deltagande länder. Denna kom 2021 med bland de elva mycket stora projekt som nu får möjlighet att söka långsiktig finansiering från EU-organet European Strategy Forum on Research Infrastructure, ES-FRI. Förutom behovet av nationellt stöd till denna forskningsinfrastruktur, inrapporterat till Vetenskapsrådets behovsinventering under 2021, krävs också ökat basanslag för att sam- och medfinansiera forskning som nyttjar infrastrukturen.

Forskning av hög kvalitet

Under 2022 kommer universitetets kvalitetssäkringsarbete att utvärderas i universitetskanslerämbetets (UKÄs) lärosätessgranskning. Detta är ett viktigt bidrag till att långsiktigt säkerställa god forskningskvalitet vid lärosätet. För att få maximal effekt måste det mer formella systemet finnas i en kultur där diskussion av kvalitetsfrågor är en självklar del av den vetenskapliga vardagen. Örebro universitet har länge genomfört egna forskningsutvärderingar. De externa bedömningsrapporter i den senaste forskningsutvärderingen, ORU2020, vittnar om en stark utveckling och en generellt hög kvalitet av forskningen. Man såg också behov av att utveckla arbetet med att attrahera extern forskningsfinansiering och att tydliggöra karriärvägarna också för mer seniora forskare. Universitetet arbetar aktivt med båda dessa frågor. ORU2020 var den tredje universitetsövergripande forskningsutvärderingen och utgör en viktig komponent i universitetets arbete med att kvalitetssäkra forskningen. Tillsammans med de utvecklingsplaner som verksamheten har tagit fram utgör bedömningsrapporterna underlag för strategier och prioriteringar inom de kommande åren.

Universitetet upprätthåller sin höga placering på Times Higher Educations världsranking, nu senast på plats 403 för samtliga lärosäten och på plats 75 bland universitet yngre än 50 år. Det som framförallt driver lärosätets placering är vetenskaplig citering, där universitetet nu återfinns på plats 160 i världen och på tredje plats bland svenska lärosäten. Detta avspeglar hög forskningskvalitet över

---

¹ <https://www.oru.se/strategiska-satsningar/orebro-universitets-plattform-for-hallbar-framtid/>

² <https://www.eirene-ri.eu/>

en stor bredd av forskningsområden och är en tydlig indikator på relevansen i den forskning som bedrivs vid lärosätet. Örebro universitet placerar sig också högt på flera andra världsrankingar, med placering i intervallet 601–700 i Academic Ranking of World Universities (också kallad Shanghai-rankingen) och på plats 769 i Center for World University Rankings. Goda placeringar på olika internationella rankingslistor är centralt för universitetets internationella synlighet och renommé. Det påverkar särskilt möjligheten att skapa mer stabila och långsiktiga internationella samarbeten av partnerkaraktär, till exempel deltagande i Europauniversitet. Universitetet ansöker nu tillsammans med åtta andra europeiska lärosäten inom NEOLAiA-konsortiet³ om att utses till Europauniversitet inom ramen för EUs program för att stärka strategiska partnerskap mellan lärosäten. Om Sverige ska stå sig väl i konkurrensen om medel från EU-baserade forskningsfinansiärer är det helt avgörande att svenska lärosäten ges ekonomiska förutsättningar att delta på samma villkor som andra europeiska lärosäten, i synnerhet eftersom samarbeten såsom dessa kan bli helt avgörande för framgång med ansökningar om sådana medel.

Att främja god forskningssed och förebygga oredlighet i forskning är ett viktigt och prioriterat arbete vid universitetet. Ytterst handlar det om att långsiktigt värna de vetenskapliga idealen, att förtjäna allmänhetens förtroende och att motverka kunskapsförakt och faktaresistens. Arbete sker bland annat i det forskningsetiska rådet vars uppdrag är att verka strategiskt och främja god forskningssed. Vidare erbjuds forskarna centralt stöd med bl a säker datahantering genom hela forskningsprocessen. Under de närmaste åren ska avsnitten om lagar och etik förstärkas i universitetets forskarhandledarutbildning. Samtliga forskningsledare och handledare erbjuds också utbildningar och seminarier som ger möjlighet för uppdatering, reflektion och diskussion kring forskningsetiska frågor. Inget av detta får effekt om inte varje forskare tar ett stort personligt ansvar för att upprätthålla god forskningssed och ta etikfrågor på allvar. Ett särskilt stort ansvar vilar på handledare att ge doktorander vägledning och korrekta förutsättningar för avhandlingsarbetet.

Meriteringsanställningar och karriärutveckling

Sammantaget har Örebro universitet mycket goda erfarenheter av att fokusera resurser till unga forskares karriärutveckling. Ett ökat basanslag till forskningen skulle ytterligare förstärka universitetets arbete med såväl doktorandanställningar som meriteringsanställningar.

Som en del i arbetet med strategisk och långsiktig kompetensförsörjning har universitetet de senaste åren investerat myndighetskapital i ett antal satsningar på meriteringsanställningar. Sedan 2018/2019 ingår ett 20-tal biträdande lektorer, fördelade på samtliga institutioner, i en satsning på framtidens forskningsledare som erbjuder dem goda villkor för meritering samt ett utvecklingsprogram. De biträdande lektorerna har hittills bidragit till över 180 vetenskapliga publikationer. Inom ramen för fokusområdet Mat och hälsa har nio postdoktorer rekryterats till tvärvetenskapliga forskningsprojekt och erbjudits värdefullt forsknings- och karriärutvecklingsstöd. Flera av dessa har framgångsrikt kunnat gå vidare i karriären vid Örebro universitet eller vid andra lärosäten.

De lyckade satsningarna ovan föranleder att delar av universitetets utökade basanslag för forskning från och med 2023 fördelas till fakulteterna med uppdrag att finansiera nya meriteringsanställningar. Syftet är att ännu tydligare bidra till den strategiska kompetensförsörjningen genom att möjliggöra för fakulteter och institutioner att rekrytera utifrån sina respektive behov och förutsättningar. Biträdande lektorat kommer vara den prioriterade anställningsformen, men postdoktor, som i det nya avtalet erbjuds möjlighet till en treårig anställning, kan i vissa miljöer vara ett mer lämpligt val. För att tillvarata positiva erfarenheter från de tidigare satsningarna på meriteringsanställningar, kommer ett gemensamt utvecklingsprogram att ges med start vartannat år.

---

³ <https://neolaiacampus.eu/>

För att upprätthålla sin långsiktiga kompetensförsörjning behöver universitetet också planera dimensioneringen av forskarutbildningen. Universitetet genomför doktorandsatsningar, där den största är den mångvetenskapliga forskarskolan Successful Ageing som, tillsammans med EU-delfinansierade Newbreed, utgör en miljö med 30-talet doktorander som fokuserar på att studera olika aspekter av ett gott åldrande. Förutom att bidra till kompetensförsörjningen har denna satsning också möjliggjort universitetets medverkan i den nationella forskarskolan om åldrande och hälsa, SWEAH, och genererat ny värdefull kunskap inom ett samhällsviktigt område.

För att säkerställa behovet av ett ökat antal doktorander under den kommande perioden är det nödvändigt att basanslaget fortsätter stärkas. Detta är särskilt angeläget då svårigheterna att finansiera forskarstudier med externa forskningsmedel blir allt större, i synnerhet inom humaniora och samhällsvetenskap. Universitetet är positiv till de nationella satsningarna på forskarskolor, men ser också att ett ökat basanslag är centralt för att kunna göra egna investeringar i utbildning på forskarnivå. Vidare behöver fler av de externa bidrag som finansieras via forskningsråden vara fyraåriga för att kunna möjliggöra finansiering av doktorandanställningar. Utifrån rådande villkor för extern finansiering planerar universitetet för en särskild finansiering av doktorandanställningars fjärde år med hjälp av basanslaget.

Ökat basanslag för förstärkt forskningsanknytning av utbildning

Utbildning ska bedrivas på vetenskaplig grund. Universitetet har länge påtalat att uppdrag att bygga ut specifika utbildningsområden, såsom lärar- och vårdutbildningar, behöver hänga samman med en riktad utbyggnad av forskningen inom dessa områden.

Räknat per helårsstudent är anslaget till forskning för vårt unga bredduniversitet bara mellan en tredjedel och hälften av det som tilldelas de äldre bredduniversiteten med medicinsk utbildning och forskning (Tabell 1). Denna stora skillnad är inte rimlig. Örebro universitet önskar därför, med stöd i dokumenterad forskningskvalitet och produktivitet samt ett omfattande utbildningsuppdrag, att universitetets basanslag till forskning kraftigt ökas.

Tabell 1 Anslagsmedel till forskning per helårsstudent 2020*						
Lärosäte	Lunds universitet	Uppsala universitet	Umeå universitet	Göteborgs universitet	Linköpings universitet	Örebro universitet
Anslag till forskning / HST (kronor) [§]	93 400	84 400	79 000	73 000	59 000	36 700

*Källa: UKÄ (basresurser + ersättning för klinisk forskning) och Prop. 2021/22:1 Utgiftsområde 16, Tabell 6.3.

[§] För tydlighetens skull avrundat till närmaste 100-tal kr.

Utbildning med hög kvalitet

Örebro universitet är ett attraktivt lärosäte med ett brett campusbaserat utbildningsutbud och högt söktryck. Grunden för detta är förmågan att erbjuda utbildning av hög kvalitet. Universitetets kvalitetssystem utgör ramverket, medan strategisk rekrytering av lärare och forskare, högskolepedagogisk utveckling och goda lärmiljöer är några av de centrala förutsättningarna. Kvalitetsarbetet bedrivs såväl i linjen som kollegialt på samtliga nivåer på lärosätet. En stark koppling mellan utbildning och forskning är självklar för ett universitet. Det omfattande arbetet för att stärka och profilera forskningen vid universitetet stärker kvaliteten i utbildningarna, och vice versa.

Under 2022 kommer universitetets kvalitetssäkringssystem att granskas inom ramen för UKÄs lärosätesgranskning. En översyn har gjorts av universitetets kvalitetssystem för utbildning som

ett led i arbetet med att vidareutveckla ett kvalitetssystem för både utbildning och forskning. Därtill har arbetet med den självvärdering som lärosätet inlämnat som underlag för granskningen identifierat områden som behöver vidareutvecklas. Konsekvenserna av förändringen av kvalitetssystemet, i kombination med de egna upptäckterna, kräver ett implementeringsarbete och potentiella iakttagelser från bedömargruppen behöver sedermera tas omhand.

Utbildningsutbud för att möta samhällets behov

Universitetet erbjuder en bredd av starka, professionsinriktade och i flera fall samhällskritiska utbildningar som ofta är föremål för riktad utbyggnad i regleringsbrevet. Ansökningssiffrorna till universitetets utbildningar ligger på en hög och stabil nivå, framförallt gäller det antalet förstahandssökande till universitetets professionsprogram. Detta bekräftar att Örebro universitet har en etablerad nationell position som ett attraktivt utbildningsval för nybörjarstudenter.

Tack vare utbildningsutbudets sammansättning, där huvuddelen av utbildningarna bedrivs i programform, finns en stabilitet i verksamheten. Det höga söktrycket innebär att lärosätet har flera sökande per utbildningsplats till en stor andel av utbildningarna. Det innebär att universitetet troligen inte kommer att menligt påverkas av den nedgång av ansökningar som kan förväntas i samband med samhällets återgång efter pandemin. Det finns dock andra bevekelsegrunder för en kollektiv översyn av lärosätets utbildningsutbud.

I juni 2021 fastställdes en universitetsövergripande utbildningsstrategi vars främsta syfte är att vara vägledande för prioriteringar och bidra till att peka ut färdriktningen för framtida utveckling och dimensionering av lärosätets utbildningar. Örebro universitet har under flera år haft som strategi att huvuddelen av lärosätets utbildningar ska bedrivas i programform. Detta har bidragit till lärosätets attraktivitet och statistik från UKÄ visar att anställningsbarheten är hög bland universitetets utexaminerade studenter. Strategin har resulterat i stabilitet och förutsägbarhet, men samtidigt inneburit en kraftig nedprioritering av fristående kurser och nätbaserad undervisning. Utbildningsstrategin lyfter vikten av att universitetets utbildningar även fortsättningsvis bedrivs i företrädesvis campusbaserad programform, samtidigt som fristående kurser erbjuds med de attraktiva professionsinriktade utbildningsprogrammen som bas. Ett kartläggnings- och prioriteringsarbete av befintliga program och kurser pågår inom respektive fakultet och diskussioner om universitetets framtida utbildningsutbud kommer fortgå med utbildningsstrategin, universitetets vision, strategiska mål samt pedagogiska grundsyn som utgångspunkt. Målet är att skapa utrymme för större flexibilitet i utbudet, när det gäller fördelning och dimensionering av utbildningsprogram och fristående kurser och i större utsträckning tillgodose yrkesverksammas behov av kompetensutveckling och bidra till ett livslångt lärande. Utbildningsutbudet ska präglas av bredd och bygga på lärosätets befintliga styrkor för att proaktivt möta framtida samhällsutmaningar med utbildningsperspektiv och hållbar utveckling som hörnstenar.

Utbyggnad av utbildningsuppdraget

Kombinationen av starka utbildningar och ett högt söktryck gör att universitetet generellt fyller sitt utbildningsuppdrag. Den omfattande volym som utgörs av långa utbildningsprogram innebär dock att universitetet, för att få utrymme för nya utbildningar eller utökade utbildningsplatser, i många fall tvingas prioritera mellan utbildningsplatser på olika samhällskritiska utbildningar. Historiskt sett har universitetet gjort detta framgångsrikt, i flera omgångar, exempelvis för att inrymma såväl civilingenjörsprogrammet som en stor del av läkarprogrammet. Under kommande period finns dock ett behov av att utöka antalet platser på ett flertal utbildningar för att tillgodose ett växande kompetensförsörjningsbehov. Detta gäller exempelvis behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildningar (basår), sjuksköterskeprogrammet, läkarprogrammet, KPU, samt utbildningar på avancerad nivå samt som

kan förbereda studenterna för den framtida arbetsmarknaden (se Tabell 2). Lärosätet ser därtill behov av att kunna erbjuda ytterligare utbildningar, där universitetet har examenstillstånd, men i dagsläget inte har utrymme för att erbjuda, som exempelvis ytterligare ett Civilingenjörsprogram. Detta är inte möjligt inom ramen för nuvarande takbelopp och för att undvika en situation där universitetet tvingas till en minskad dimensionering av samhällsviktiga utbildningar äskar lärosätet en höjning av takbeloppet för att möjliggöra en långsiktig och hållbar utveckling av utbildningsutbudet. En utökad studentvolym är en förutsättning för att universitetet under den kommande perioden ska kunna finansiera lärarledd tid i en omfattning som grundas i studenterna behov och regeringens intentioner. Dessutom möjliggör en utökning av takbeloppet att betydelsefull infrastruktur i form av till exempel högskolepedagogisk kompetens och lärmiljöer, som universitetet under de senaste året investerat en stor del av myndighetskapitalet i, kan fortsätta att utvecklas.

Därtill önskar universitetet en särskild utökning av takbeloppet utifrån behovet av ett större ersättningsbelopp för utbildning inom musikområdet så att den motsvarar ersättning för jämförbara konstnärliga yttringar (teater).

Tabell 2 Äskande om utökat takbelopp (tkr)			
	2023	2024	2025
Behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildningar	4 000	6 000	6 000
Utbyggnad av samhälls- och teknikutbildningar	7 000	11 000	14 000
Utbyggnad av lärar- och vårdutbildningar	6 000	10 000	10 000
Totalt	17 000	27 000	30 000

Hållbar läkarutbildning

Den första antagningen till det nya sexåriga läkarprogrammet gjordes hösten 2021 och antagning till programmet sker såväl höst- som vårtermin. Det är nu hög tid att universitetet erhåller det formella erkännandet för det faktiska antalet studenter som utbildas. Universitetet tar ett stort ansvar, såväl för den framtida kompetensförsörjningen, men också för de studenter som antagits till programmet. Det utfärdade examenstillståndet för en sexårig utbildning är en tydlig kvalitetsstämpel. Det faktum att samtliga examinander från Örebro universitet, till skillnad från examinander från andra lärosäten, klarat sitt AT-prov är en annan.

Behovet av att rekrytera läkare runt om i landet är stort, vilket slagits fast av såväl Socialstyrelsen som Läkarförbundet. Örebro universitets läkarutbildning bidrar till kompetensförsörjning både nationellt och i regioner där rekryteringsläget är svårare, bland annat Örebro, Dalarna och Värmland. I dagsläget är Örebro universitet det enda lärosäte som endast erhåller en del av finansieringen av läkarutbildningen från regeringen (Tabell 3). Detta innebär att universitetet och dess läkarutbildning inte ges samma ekonomiska förutsättningar som övriga lärosäten som driver läkarutbildning utan tvingas nedprioritera andra samhällsviktiga utbildningar, se föregående avsnitt. Universitetet äskar därför om ett utökat uppdrag vad gäller antalet helårsstudenter motsvarande det faktiska antalet studenter inom läkarutbildningen (se kolumn 3 i Tabell 3 nedan för universitetets utvecklingsplan för läkarutbildningen).

Tabell 3 Utvecklingsplan för läkarutbildningen ¹		
ÅR	HST enl. budgetprop. 2021/22:1	HST vid ORU
2022	360	641
2023	366	645
2024	366	651
2025	366	669
2026	366	679
2027	366	705
2028	366	747

¹⁾ Beräkningen i tabellen utgår från a) angivandet i budgetpropositionen om en ökning av 6 helårsstudenter per år tom 2023, b) utfallet 2021 gällande helårsstudenter på läkarprogrammet, c) helårsstudenter för ytterligare en termin, åren 2027 och 2028.

Utvecklingen och uppbyggnaden av läraaktiviteter och examinationer i det nya läkarprogrammet sker progressivt, i syfte att säkerställa de kunskaper, förmågor och förhållningssätt som krävs för examen och legitimation. I likhet med övriga lärosäten beräknar Örebro universitet en kostnadsökning för genomförandet. Finansieringen bör därför öka med mellan 5 och 7 procent beroende på undervisningsform och examinationsmoment. Därför äskas ett ersättningsbelopp i det sexåriga programmet motsvarande 72 831 kronor per helårsstudent (i 2022 års prisläge), i utökad anslagsram. Äskandet inbegriper således en höjd prislapp och därmed även ett ökat takbelopp.

Som beskrivs ovan erhåller Örebro universitet inte full utbildnings-ALF i förhållande till antalet studenter som utbildas. Universitetet får samma ersättningsnivå per enskild student, men eftersom det i regleringsbrevet anges ett lägre antal studenter än det faktiska antalet, blir tilldelningen per student näst intill halverad när den fördelas ut över de studenter som antagits till programmet. I realiteten innebär detta att ALF-tilldelningen (i 2022 års prisläge), som i sin helhet överförs till berörd region, vid Örebro universitet uppgår till strax över 42 000 kronor per student medan övriga lärosäten erhåller 80 387 kronor. Utbildnings-ALF ska finansiera läkarstudenternas verksamhetsförlagda utbildning inom hälso- och sjukvården och Örebro universitets lägre tilldelning av utbildnings-ALF innebär en betydande ekonomisk ansträngning framför allt för Region Örebro län, som är den enskilt viktigaste samarbetspartnern inom hälso- och sjukvården för läkarutbildningen. I dagsläget är Örebro universitet beroende av Region Örebro läns goda vilja för att kunna garantera läkarstudenterna den verksamhetsförlagda utbildning som krävs för en examen. Örebro universitet behöver ges samma förutsättningar för att ersätta regionen för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen som andra lärosäten i landet (Tabell 4). I tabellen framgår den differens i ALF-ersättning mellan Örebro universitet och lärosäten med full finansiering.

För dimensionering av alla utbildningar inom medicin och hälsa behöver hänsyn tas till möjligheten att tillhandahålla VFU av hög kvalitet, varför en kontinuerlig dialog även förs med regionerna i Värmland och Dalarna. Eftersom det finns VFU-placeringar kopplade till Läkarprogrammet i både Region Värmland och Region Dalarna har adjungerade lektorer anstälts i dessa regioner för att säkerställa undervisningskvalitetet. Detta gör problematiken än tydligare avseende underfinansieringen av Läkarprogrammet.

Tabell 4 Utveckling ALF-medel läkarutbildning¹

ÅR	HST enl. budgetprop. 2021/22:1	HST vid ORU	ALF-medel enl. budgetprop. (tkr)	ALF-medel vid full finansiering enligt HST vid ORU (tkr)	Differens jämfört med lärosäten med full finansiering (tkr)
2022	360	641	28 939	51 527	-22 588
2023	366	645	29 421	51 849	-22 428
2024	366	651	29 421	52 331	-22 910
2025	366	669	29 421	53 778	-24 357
2026	366	679	29 421	54 582	-25 161
2027	366	705	29 421	56 672	-27 251
2028	366	747	29 421	60 048	-30 627

¹⁾ Beräkningen i tabellen utgår från a) angivandet i budgetpropositionen om en ökning av 6 helårsstudenter per år tom 2023, b) utfallet 2021 gällande helårsstudenter på läkarprogrammet, samt c) helårsstudenter för ytterligare en termin, åren 2027 och 2028, samt d) beräkningarna utgår från det ersättningsbelopp för utbildnings-ALF som anges i budgetpropositionen, 80 387 kronor.

Sammanfattningsvis önskar Örebro universitet ett **utökat takbelopp för en långsiktigt och hållbart finansierad läkarutbildning, inklusive full ALF-ersättning för utbildning**, motsvarande det faktiska antalet studenter som lärosätet utbildar (enligt kolumn 3 i tabell3).

Livslångt lärande

Örebro universitet välkomnar den breda definition av livslångt lärande som beskrivs i Styr- och resursutredningen⁴ och anser att den dessutom bör omfatta sådant som naturligt ingår i samverkansuppdraget, inklusive att lärosätet i olika former informerar om sin verksamhet. Samtliga utbildningar vid Örebro universitet ska ge goda förutsättningar för ett livslångt lärande. Utbildning riktad till unga utgör basen för det livslånga lärandet och är viktig både för en etablering på arbetsmarknaden och för delaktighet i samhället i stort. Universitetet arbetar aktivt med bildningsbegreppet och utbildningarna lägger grunden för och vidareutvecklar studenternas förmåga att kommunicera samt hantera och kritiskt bearbeta information. Det är viktigt att även senare i livet kunna fylla på med ny kunskap för att upprätthålla och utveckla sin kompetens på en föränderlig arbetsmarknad. Det behöver inte alltid handla om att gå en hel utbildning, ofta räcker det med en kortare kurs och ibland endast en del av en kurs.

Ett ökat behov av vidareutbildning får dock inte tränga ut befintligt utbildningsutbud inom ramen för takbeloppet. Pågående diskussioner ska utmynna i strategiska ställningstaganden kring vad livslångt lärande innebär för utbildningsutbudet vid Örebro universitet. Med nuvarande system för resurstilldelning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå, som bygger på att ersättning ges för registrerade studenter och deras prestationer, är det dessutom ekonomiskt ofördelaktigt för lärosäten att erbjuda utbildning för fortbildning. Detta då genomströmningen ofta är lägre än på ordinarie utbildning. Lösningar för långsiktigt hållbara finansieringsformer behöver tas fram nationellt för att ge lärosätena förutsättningar att växla upp utbildningsutbudet utifrån tanken om livslångt lärande.

Utbildningsstrategin pekar på behovet av att vidareutveckla utbildningsutbudet vad gäller livslångt lärande. Universitetets arbete inom AI-området har inneburit både en positionering och en ledande roll av utvecklingen av vidareutbildning inom just det området. Den positionen

⁴ En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan, SOU 2019:6: s 241f.

märks nationellt i och med lärosätets aktiviteter i KKS-finansierade SMARTER, i AI Competence for Sweden och WASP-ED. Internationellt leder universitetet arbetet med en Europegemensam plattform för AI-kompetens inom ramarna för projektet AI4EU. Universitetet ligger långt framme i den strategiska utvecklingen av former för fortbildning, framför allt genom korta kurser som dynamiskt anpassas till målgruppens behov. Utvecklingstakten har ökat i och med nya pandemirelaterade behov, där universitetet klivit fram och tagit en viktig roll. I dagsläget gäller detta specifikt inom AI och relaterade områden, men arbetet har inneburit test av modeller och utformning som kan generaliseras till andra utbildningsområden. Universitetet vill därmed framåt dra nytta av de investeringar som gjorts och utifrån en hållbar finansieringsmodell vidareutveckla utbudet av kurser för yrkesverksamma. Örebro universitet har därtill inlett ett långsiktigt arbete med att integrera AI i även andra utbildningar än enbart de tekniska. Avsikten är att bättre rusta universitetets programstudenter inför deras framtida yrkesliv. Rekryteringen av en pedagogisk utvecklare för ändamålet pågår.

Livslångt lärande är också i fokus för arbetet med integrering av *Mat och Hälsa*-forskningen i utbildningsaktiviteter vid universitetet. En uppdragsutbildning kring sensorik är under uppbyggnad för att tillgodose det kunskapsbehov inom sensorik som *Sweden Food Arena* och *Livsmedel i fokus* har identifierat och tillsammans med Örebro universitet hjälpts åt att definiera. På liknande sätt planeras universitetets kunskap och kompetens från *Mat och Hälsa* bidra till kompetensutveckling av dietister inom nutritionsområdet.

Både AI och *Mat och Hälsa* bidrar till viktig kompetensutveckling inom områden av stor vikt för en hållbar framtid. Universitetet välkomnar, utöver medel för utbildning och forskning, fler framtida statliga finansieringsinitiativ för kompetensutveckling inom andra samhällsviktiga områden. Vidareutbildning av sjuksköterskor är ett sådant viktigt område, kompetensutveckling för lärare ett annat.

Fokus på kvalitetssäkring och hållbar pedagogik

Under omställningen till digital utbildning på distans under 2020/2021 har behovet av flexibilitet och hållbarhet i undervisning och examination aktualiserats. Oavsett form ska utbildningen ska hålla hög kvalitet och bedrivas i enlighet med universitetets pedagogiska grundsyn. Vid Örebro universitet har omställningen bidragit till många och delvis nya pedagogiska diskussioner och kollegiala utbyten och lärarnas erfarenheter har dokumenterats för det fortsatta utvecklingsarbetet. Målet är att genom flexibel och hållbar pedagogik kunna medvetet välja och hantera både campusförelagd och digital undervisning, med hög kvalitet i båda undervisningsformerna.

Universitetet har under senare år arbetat på ett unikt sätt med högskolepedagogisk utveckling för att höja den pedagogiska kompetensen hos lärare, forskare och övriga anställda. Beslut är fattat om att fortsatt finansiera pedagogiska utvecklingsprojekt för att ytterligare höja medvetenheten kring och statusen i pedagogiska frågor. Den tidsbegränsade satsningen på universitetslektorer med högskolepedagogisk inriktning planeras också att utökas med ytterligare ett antal universitetslektorer. Tanken är att rekrytera dessa både externt och inom universitetets befintliga verksamhet. Denna strategiska utveckling av högskolepedagogiken är helt central för utbildningskvaliteten på lång sikt. Universitetets kommer även framledes att ha ett fortsatt högt tempo och hög ambitionsnivå i det högskolepedagogiska arbetet.

Under 2021 har Örebro universitet och Akademiska Hus tecknat ett samverkansavtal om ett Learning Lab för att lära mer om hur rum, pedagogik och teknik kan användas i arbetet med att utveckla framtidens lärmiljöer. Verksamheten inom Learning Lab bidrar tillsammans med det tekniska kompetenssprång som gjorts under pandemin till kvalitetsutvecklingen av utbildningen.

Förvaltning av satsningen på Framtidens lärarutbildning

Fokusområdet *Framtidens lärarutbildning* avslutas som projekt den 31 mars 2022. Inom ramen för satsningen har ett antal delprojekt och aktiviteter genomförts i syfte att stärka lärarutbildningen vid Örebro universitet. Merparten av de aktiviteter som bedrivits inom flera områden av lärarutbildningen är nu väl integrerade i verksamheten, och ytterligare implementeringsarbete är planerat. Strukturer för samverkan med regionens skolhuvudmän och Region Örebro län stärks. Dessa bygger på samarbetet inom den nationella verksamheten kopplat till ULF (Utveckling, Lärande och Forskning), navet för forskningsbaserad samverkan mellan lärarutbildningen vid Örebro universitet och regionens förskolor och skolor - RUC (Regionalt utvecklingscentrum) samt Lärarutbildningens regionala samverkansråd, ett forum för strategisk diskussion i lärarutbildningsrelevanta frågor.

Utveckling av verksamheten vid Restaurang och hotellhögskolan

Örebro universitet har ett särskilt uppdrag i regleringsbrevet att anordna restaurangutbildning i Grythyttan. Allt sedan verksamheten inom måltidskunskap och värdskap etablerades har universitetet vid upprepade tillfällen gjort betydande strategiska satsningar på att utveckla och stärka verksamheten. Det kvarstår dock mycket stora utmaningar i uppdraget avseende utbildningarnas attraktivitet, kompetensförsörjning, forskningsmiljöns storlek och verksamhetens ekonomi. Ett utvecklingsarbete utifrån konceptet: *Grythyttan och Örebro – noder i ett gastronomiskt kunskapsystem vid Örebro universitet* har bedrivits för att stärka verksamheten som i dagsläget är alltför liten för att ha akademisk bärkraft. En central fråga är hur Grythyttans gastronomiska tradition på bästa sätt kan kombineras med Örebros akademiska styrkeområden. En förutsättning för en positiv utveckling är att olika regionala aktörer mycket tydligt engagerar sig i utvecklingsarbetet. I samband med den senaste utredningen och diskussionen om en möjlig flytt till Örebro uppbådades ett starkt regionalpolitiskt engagemang för att verksamheten skulle vara kvar i Grythyttan. Det vore önskvärt att detta engagemang nu konkretiserades.

Internationalisering

Globala perspektiv och internationalisering är en kvalitetshöjande faktor för såväl forskning som utbildning. Universitetets innevarande handlingsplan för internationalisering löper till och med 2024, och fokuserar på just forsknings- och utbildningskvalitet. Det finns en stor utvecklingsmån framförallt vad gäller internationella samarbeten kring utbildning. Exempelvis har universitetet ännu endast ett utbildningsprogram (double degree) som bygger på internationellt samarbete. Målet är också att öka antalet såväl in- som utresande studenter på sikt. Universitetet arbetar för att förbättra förutsättningarna för mer djupgående internationella samarbeten och deltar därför mycket aktivt i ett flertal större lärosäteskonsortier.

Universitetet ingår i ett konsortium, NEOLAiA, bestående av nio europeiska lärosäten som kommer att ansöka om att utses till ett Europauniversitet inom ramen för Erasmus+ ”European Universities Initiative” (EUI), EU:s program för att stärka de strategiska partnerskapen mellan lärosäten i EU och för att påskynda transformeringen av det europeiska landskapet för högre utbildning. Under 2021 har universitetets arbete med NEOLAiA bland annat inneburit ett flertal påbörjade forskningssamarbeten, gemensamma ansökningar om Erasmusmedel, gemensamma utbildningar – såväl realiserade som planerade, Erasmusavtal med alla ingående partners samt arbete med den kommande ansökan. Trots pandemin har arbetet med NEOLAiA redan lett till mycket goda resultat för universitetets internationaliseringsaktiviteter. Dock är arbetet resurskrävande och specifik statlig finansiering till de lärosäten som ansöker om att få, eller har beviljats, status som ”Europauniversitet” skulle främja svenska lärosätens förutsättningar att delta i detta strategiskt viktiga initiativ från EU. Flera andra europeiska regeringar

stärker finansieringen till lärosäten som beviljats, eller ansöker om, EUI-medel. Svenska lärosäten riskerar att hamna i en ofördelaktig ställning inom sina konsortier om finansiering på nationell nivå saknas i Sverige, särskilt som kostnadsläget i Sverige dessutom är högre än i nästan alla andra EU-länder som vi skall dela de beviljade medlen med.

För att ytterligare bredda internationella samarbeten deltar Örebro universitet aktivt i flera specifika nätverk såsom: Sweden Italy (Swetaly) där 17 svenska och 16 italienska lärosäten ingår; South Africa – Sweden University Forum (SASUF 2030) där 14 svenska och 24 sydafrikanska lärosäten ingår; MIRAI 2.0 där 11 svenska och 8 japanska lärosäten ingår; samt Global Challenges University Alliance (GCUA 2030) där 15 lärosäten runt om i världen ingår.

Positionering och relationer

Kvalificerade möten mellan universitetet och aktörer i det omgivande samhället skapar tillämpningar och mervärden av forskningsresultat, samtidigt som även helt nya grundforskningsfrågor kan identifieras. För att detta skall lyckas krävs ett mycket stort samhällsengagemang och ett aktivt arbete i nätverk med partners både inom universitetsvärlden och inom andra sektorer.

Tillsammans med Akademiska Hus bedriver universitetet samverkansprojektet Örebro Campus Lab. Inom projektet drivs utvecklingsarbete inom bl a lokaleffektiviseringar, hållbarhet och lärmiljöer för kunskapsbyggande inom både universitetet och Akademiska Hus. Samarbetet inom Örebro Campus Lab bidrar också till uppbyggnaden av Innovationsarenan. De två testbyggnader som under 2020–2021 vuxit fram på campus Örebro, Hubben och Labbet, utgör anpassningsbara mötesplatser för samverkan mellan akademi, företag, offentlig sektor och samhälle. Arenan har en tydlig förankring i det regionala innovationsstödsystemet och fyller en funktion som test- och demonstrationsmiljö samt bidrar till ett ökat flöde av idéer till innovationskontoret.

Pandemin har påverkat verksamheten men från 2022 kommer Arenan fungera som en aktiv motor för studenters, forskares och samverkanspartners ambitioner, Den bidrar därmed till att skapa långsiktigt hållbar samhällsförändring med fokus på Agenda 2030, innovation och tillväxt. Under kommande år kommer satsningen att fortsätta och bland annat startas nu en ”data factory” för externa samarbeten kring AI där tillgång till kraftfull beräkningskapacitet tillgodoses. Under de närmaste åren sker ett utökat arbete med att utveckla innovationer för hållbarhet inom ramen för universitetets satsning på en *Plattform för en hållbar framtid*⁵. Studenternas innovationer inom hållbarhetsområdet kommer att särskilt uppmuntras.

Gruvdrift är ett strategiskt mycket intressant område för såväl universitetets forskning som för region och Sverige som helhet. Inom samverkansplattformen Bergslagen Mining Node har ett samarbete med Region Örebro Län, Örebro universitet och Vinnova inletts som bland annat syftar till att skapa en filial till det strategiska innovationsprogrammet Swedish Mining Innovation (SMI).

Det spända säkerhetsläget har aktualiserat frågor kring Sveriges möjlighet att hantera kriser, cyberhot, skymningslägen och krigssituationer. Örebro universitetet har påbörjat en dialog med olika nationella och regionala aktörer kring möjliga bidrag till återuppbyggnaden av totalförsvaret. Universitetet kan exempelvis bidra med expertis och kompetensförsörjning i frågor såsom kriskommunikation, cybersäkerhet, robotik, kriminologi, akutmedicin, traumakirurgi med mera. Generell kunskap om AI är en annan kompetenshöjande förmåga för det breda totalförsvaret. Utifrån ett särskilt uppdrag att utveckla området, skulle universitetet ha goda

---

⁵ <https://www.oru.se/strategiska-satsningar/orebro-universitets-plattform-for-hallbar-framtid/>

möjlighet att göra prioriteringar och riktade satsningar till gagn för Sveriges beredskap och säkerhet. Universitetet skulle välkomna en diskussion om möjliga former och resurser.

Utökade resurser för innovationskontor och holdingbolag

I den forskningspolitiska propositionen *Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige* synliggörs förväntningarna på svenska lärosäten att möta aktuella samhällsutmaningar genom att säkerställa att forskningsresultat leder till innovation och nyttiggörande. Örebro universitet driver tillsammans med Karlstads universitet, Linnéuniversitetet och Mittuniversitetet ett av landets innovationskontor, Fyrklövern. Ett nära samarbete sker också med innovationsteamet vid Region Örebro län. Mot bakgrund av att Örebro universitet har en stor forskningsproduktion, med omfattande medicinsk forskning, ställs särskilda krav på Örebro universitets arbete inom innovationsområdet. Satsningar inom Life Science samt *AI och Robotik* skulle kunna utvecklas betydligt bättre med resurser till ett eget innovationskontor. (Tabell 3).

Universitetets innovationssystem har setts över, i syfte att effektivisera och uppgiftsfördela mellan delarna i systemet. I arbetet med att nyttiggöra och kommersialisera idéer och innovationer sprungna ur forskning och utbildning vid Örebro universitet spelar Örebro universitet Holding AB en självklar roll. För att bli en starkare aktör behövs en kapitalförstärkning. Utöver resurser till ett eget innovationskontor, äskas även kapitaltillskott till holdingbolaget för att möjliggöra fler investeringar (Tabell 5). Den nuvarande statliga ersättningen till bolaget är alldeles för låg för att kunna leva upp till högt ställda mål och förväntningar på universitetet som motor i innovationskedjan.

Tabell 5 Örebro universitets äskande av medel för innovation 2023–2025			
	2023	2024	2025
Medel för Örebro universitetets innovationskontor (kronor)	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Medel till Örebro universitet Holding AB (kronor)	1 000 000	1 000 000	1 000 000

Lokalförsörjning

Campus är en viktig mötesplats för samarbete, kritisk diskussion och reflektion. Detta är en förutsättning för den långsiktighet i utvecklingen av såväl forskningen som utbildningarna, utbildningens kompetensförsörjning och lärarnas kompetensutveckling som universitetet eftersträvar. Örebro universitet kommer därför att fortsatt vara ett campusbaserat lärosäte där utbildningsmiljön möjliggör pedagogiska arbetssätt som använder ny teknik för att skapa utbildning i högskolepedagogisk framkant.

Ett projekt om samordnad schema- och lokalbokning har genomförts vars resultat ska implementeras under kommande period. Örebro universitet har därtill lanserat ett Learning Lab i samarbete med Akademiska hus, Inom detta ges lärare särskilda möjligheter att utveckla och testa sina undervisningspraktiker i olika typer av lärmiljöer med god tillgång till pedagogiskt och tekniskt stöd.

Örebro universitet har sedan 2016 haft en medvetet kraftig expansion av antalet anställda, som nu börjar plana ut. Som en följd av denna expansion av personal och verksamhet har behoven av lokaler ökat. Då lokaler är en betydande kostnadspost för universitetet är det av högsta vikt att säkerställa att lokalerna nyttjas effektivt. Därför genomförs nu ett samarbetsprojekt mellan universitet och Akademiska hus som syftar till att analysera hur effektivt universitetet nyttjar sina lokaler. Pandemin har påverkat lokalutnyttjandet markant under det senaste året. Detta behöver utredas för att se hur det kan förväntas påverka lokalutnyttjandet i framtiden – både avseende

undervisningslokaler och kontorslokaler. Omställningen till att i högre omfattning bedriva undervisning och annan verksamhet digitalt på distans är central i de diskussioner som nu förs om framtida lokalförsörjningsbehov. Bedömningen är att det finns behov av att växla från tillfälliga förhyrda lokaler till mer långsiktiga lokaler på campus. Därför planeras nu för en ny byggnad på huvudcampus liksom en ny byggnad på Campus USÖ. Den senare är en direkt följd av en viss utökning av läkarutbildningen samt en expansion av den medicinska forskningen.

Sammantaget kommer universitetets lokalkostnader öka de närmaste tre åren, men på ytterligare några års sikt kommer hyresnivåerna minska i och med att flera stora avtal med produktionskostnadshyra löper ut.

Budget

Universitetets budget för 2022 framgår av tabellverket i tabell 1, i kolumnen "Prognos". Universitetsstyrelsen har fastställt en budget för 2022 som visar på ett underskott, vilket är en följd av planerade strategiska satsningar. Dessa påbörjades 2018, hade sin kulmen 2020 för att sedan minska och sedermera plana ut. Det som möjliggjort satsningarna är ett fram till och med 2017 ökande myndighetskapital. Myndighetskapitalet minskade mellan åren 2018–2021 och kommer planenligt att fortsätta minska fram till 2023. Målet är en budget i balans 2024. Under kommande år planeras myndighetskapitalet att stabiliseras kring 14-15% av omsättningen. Detta ger nödvändig rörelsefrihet för att hantera oväntade händelser och kunna göra nya tidsbegränsade strategiska satsningar.

Låneram

De investeringar som planeras under 2023-2024 beräknas rymmas inom befintlig låneram. På grund av planerade investeringar i projektering av nya lokaler finns inför 2025 behov av ökad låneram.

Redovisning av hur föreskrifter görs tillgängliga

Vid Örebro universitet tillgängliggörs regler, såsom föreskrifter och allmänna råd, genom publicering i regelsamlingen "Regelverket". Regelsamlingen nås både via universitetets externa och interna webbsidor. Kurs- och utbildningsplaner registreras i särskild ordning, och finns även tillgängliga via universitetets hemsida.

Tabeller budgetunderlag 2023–2025

Nedan redovisas de tabeller som universitetet enligt Direktiv till budgetunderlag för verksamheten vid statliga universitet och högskolor för budgetåren 2023–2025 ska inkomma med.

Tabell 1 Total budget ²⁾					
Total budget (tkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Anslag ¹⁾	1 313 418	1 323 961	1 314 888	1 316 466	1 316 466
Avgifter	68 617	73 146	78 200	81 500	84 500
Bidrag	238 296	252 267	256 600	264 000	270 000
Finansiella intäkter	68	80	50	50	50
Summa intäkter	1 620 399	1 649 454	1 649 738	1 662 016	1 671 016
Verksamhetens kostnader					
Personal	1 102 803	1 119 020	1 091 500	1 079 000	1 084 000
Lokaler	211 891	216 917	219 900	220 300	220 000
Drift/Övrigt	282 185	301 686	309 500	313 000	314 000
Avskrivningar	47 048	47 205	50 800	48 800	49 000
Finansiella kostnader	341	489	2 150	2 400	2 900
Summa kostnader	1 644 268	1 685 317	1 673 850	1 663 500	1 669 900
Verksamhetsutfall	-23 869	-35 863	-24 112	-1 484	1 116
Transfereringar	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/ årets resultat	-23 869	-35 863	-24 112	-1 484	1 116
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	297 316	261 453	237 341	235 858	236 974
Utgående oförbrukade bidrag	247 750	230 000	230 000	230 000	230 000

1) Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

2) Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Takbelopp ¹⁾	893 443	897 172	887 617	889 195	889 195
Beräknad avräkning ²⁾ (A)	890 959	897 172	887 617	889 195	889 195
Särskilda åtaganden (B)	34 036	34 215	34 697	34 697	34 697
Anslag (A+B)	924 995	931 387	922 314	923 892	923 892
Avgifter	39 982	47 197	43 600	44 500	46 000
Bidrag	22 557	20 306	19 600	20 000	21 000
Finansiella intäkter	68	56	30	30	30
Summa intäkter	987 602	998 946	985 544	988 422	990 922
Verksamhetens kostnader					
Personal	674 016	669 206	634 500	620 000	615 000
Lokaler	171 117	171 201	172 400	172 300	172 000
Drift/Övrigt	172 694	172 389	177 000	179 000	179 500
Avskrivningar	26 525	27 027	28 300	26 800	27 000
Finansiella kostnader	269	342	1 150	1 400	1 700
Summa kostnader³⁾	1 044 619	1 040 165	1 013 350	999 500	995 200
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	-57 017	-41 219	-27 806	-11 078	-4 278

1) Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2022 (prop.2021/22:1) i 2022 års prisnivå.

2) Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

3) Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Anslag ¹⁾	388 423	392 574	392 574	392 574	392 574
Avgifter	28 635	25 949	34 600	37 000	38 500
Bidrag	215 739	231 961	237 000	244 000	249 000
Finansiella intäkter	0	24	20	20	20
Summa intäkter	632 797	650 508	664 194	673 594	680 094
Verksamhetens kostnader					
Personal	428 787	449 814	457 000	459 000	469 000
Lokaler	40 774	45 716	47 500	48 000	48 000
Drift/Övrigt	109 491	129 297	132 500	134 000	134 500
Avskrivningar	20 524	20 178	22 500	22 000	22 000
Finansiella kostnader	73	147	1 000	1 000	1 200
Summa kostnader	599 648	645 152	660 500	664 000	674 700
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	33 148	5 356	3 694	9 594	5 394

1) Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2022.

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar¹⁾	2021	2022	2023	2024	2025
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
IB lån i Riksgäldskontoret	202 434	195 816	197 479	229 030	221 441
Beräknad nyupplåning	31 642	45 276	80 100	38 100	70 200
varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar					
Beräknad amortering	-38 260	-43 613	-48 549	-45 689	-44 766
UB lån i Riksgäldskontoret	195 816	197 479	229 030	221 441	246 875
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	195 816	197 479	229 030	221 441	246 875
Föreslagen låneram	232 000	232 000	232 000	232 000	250 000
Beräknad ränteutgift	0	0	0	0	0
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0	0	0	0	0
Summa räntor och amorteringar	-38 260	-43 613	-48 549	-45 689	-44 766
Maximalt utnyttjande av räntekontokredit under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	0	0	0	0	0

1) Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA, (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	119 911	119 188	118 229	121 584	128 388
- ökning under året	20		4 555	7 420	
- minskning under året	-743	-959	-1 200	-616	-1 821
- vid årets utgång (A)	119 188	118 229	121 584	128 388	126 567
Förbättringsutgift på annans fastighet ¹⁾					
- nyinvesteringar	19,4	12,7	22,2	10,0	20,7
- avskrivningar	12,6	12,6	13,6	12,7	14,1
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B) ²⁾	190,4	193,6	199,2	190,0	198,9
Genomsnittlig hyra (kr/m² LOA) ³⁾	1 597	1 637	1 638	1 480	1 572
Sammanställning lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder) ⁴⁾ (C)	223,2	226,4	233,5	223,3	235,1
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) ⁵⁾	1 872	1 915	1 920	1 739	1 858
Lärosätets totala kostnader (D)	1 644	1 685	1 674	1 664	1 670
Totala externa hyresintäkter	-10	-12	-12	-12	-12
Justerade totala kostnader (D2)	1 634	1 674	1 662	1 652	1 658
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader ⁶⁾	13,6 %	13,4 %	13,9 %	13,4 %	14,1 %
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader ⁷⁾	13,7 %	13,5 %	14,0 %	13,5 %	14,2 %

1) En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

2) Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning.

3) Beräknas som B/A.

4) Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1,5015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna

5) Beräknas som C/A.

6) Beräknas som C/D.

7) Beräknas som C/D2.

Tabell 6 Avgifter (tkr) ²⁾

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat	
2021	20 738	20 743	-5	
varav tjänsteexport	12 815	12 815	0	
2022	20 225	20 375	-150	
varav tjänsteexport	12 000	12 000	0	
2023	20 800	21 000	-200	
varav tjänsteexport	12 500	12 500	0	
Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel ¹⁾	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat
2021	-	2 082	2 902	-820
2022	-	2 158	3 078	-920
2023	-	1 400	2 200	-800

1) Intäkter som inte får disponeras.

2) Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen (1992:191) ska inte redovisas.

Ett framstående universitet – för en kunskapsbaserad samhällsutveckling

Utvecklingsområden och strategiska mål

FRAMSTÅENDE FORSKNING

Våra forskare verkar i starka miljöer med god infrastruktur och internationella nätverk.

Genom samarbete utvecklar de sina vetenskapliga fält och bidrar till att möta samhälls- och hållbarhetsutmaningar.

Forskargrupper med utvecklingspotential har vuxit till starka forskningsmiljöer.

Den externa forskningsfinansieringen är dubblerad.

Våra framgångar avspeglas i högre placering i internationellt erkända rankinglistor.

UTBILDNING MED HÖG KVALITET

Samtliga utbildningar, från grundnivå till forskarnivå, håller hög kvalitet.

Aktiva forskare är delaktiga i all utbildning på samtliga nivåer.

All utbildning präglas av aktivt utvecklad pedagogik, professionsrelevans, internationalisering, studentinflytande och kreativa lärmiljöer.

Bildningsperspektivet ingår i alla utbildningsprogram.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING & HÅLLBART LEDARSKAP

Våra medarbetare speglar samhällets mångfald och vi har en hög andel internationellt rekryterade forskare och lärare.

Ett betydande antal yngre forskare har, både nationellt och internationellt, rekryterats till universitetet och tagit del av ett attraktivt karriärutvecklingsprogram.

Arbetsmiljön präglas av ett aktivt medarbetarskap som bygger på höga ömsesidiga förväntningar mellan chefer och medarbetare.

Det är attraktivt att vara chef och ledare vid Örebro universitet.

EFFEKTIVA OCH SMARTA ARBETSSÄTT

Varje medarbetares kompetens och tid används effektivt och respektfullt.

Vi bedriver en digitaliserad verksamhetsutveckling.

Vi lär över organisatoriska och professionella gränser.

Stödfunktionen har hög kvalitet, är effektiv och skapar värde för kärnverksamheten.

POSITIONERING & RELATIONER

Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.

Vi utvecklar kunskapsbaserade samarbeten och strategisk samverkan för ömsesidig nytta.

Vi har en ökad närvaro i nationella och europeiska forskningspolitiska organ.

Våra utbildningar är ett förstahandsval för nya studenter och vi har en långsiktig interaktion med våra alumner.

Värdegrund och verksamhetsidé

› VETENSKAPLIGHET › ENGAGEMANG › DELAKTIGHET

ÖREBRO UNIVERSITET bedriver internationellt konkurrenskraftig forskning och erbjuder professionsinriktade utbildningar som tillhör landets bästa.

ÖREBRO UNIVERSITET kombinerar på bildningens grund ämnesmässig bredd med spets inom både utbildning och forskning.

ÖREBRO UNIVERSITET är en efterfrågad och engagerad samhällsaktör som tillsammans med andra driver på arbetet mot de globala målen för hållbar utveckling.